VOORBEREIDENDE COMMISSIEVRAAG

46. Agendapunt 5a. GR Westrom

VAN

- Afkomstig van: Rens Raemakers
- Politieke groepering: D66
- Datum binnenkomst: 6 mei 2025
- Datum commissie: 11 mei 2025

AAN

- Portefeuillehouder: Huub van Helden
- Afdeling + team: Samenleving + beleid

Inleiding

Graag dien ik bijgaande feitelijke vragen in met het oog op de commissievergadering van maandag 11 mei.

Vragen + antwoord

1. Klopt het dat Westrom eind 2027 rekent met een algemene reserve van slechts circa € 100.000, terwijl de risico's € 700.000 bedragen, en dat de extra bijdrage van Leudal in 2027 en 2028 alleen de exploitatie sluitend maakt en dus niet het weerstandsvermogen herstelt?

ANTW. Het klopt inderdaad dat de algemene reserve eind 2027 ongeveer €100.000,- bedraagt, en dat dit niet voldoende is om de mogelijke risico's van €700.000,- te dekken.
De gemeentelijke bijdragen voor 2027 en 2028 leiden uiteindelijk tot een begroting met een exploitatieresultaat dat nihil is. In de latere jaren wordt een positief resultaat verwacht. In de tabel op pagina 7 van de begroting is zichtbaar dat daarmee de weerstandscapaciteit kan worden aangevuld.

2. Welke opties ziet het college om het tekort in weerstandsvermogen al in/richting 2027 te verkleinen: extra dotatie, opnemen in Leudals eigen risicoprofiel of een bindend herstelpad? Wat zijn de gevolgen voor mensen in de doelgroep als we nu **niets** doen?

ANTW. Afhankelijk van de reactie van de GR Westrom op de voorgestelde zienswijze, zal worden bekeken of in ons eigen risicoprofiel een risico wordt opgenomen voor het te lage weerstandsvermogen van de GR Westrom.
Er bestaan geen gevolgen voor de doelgroep aangezien de gemeenten in gezamenlijkheid de kosten van de verbonden partij dragen.

3. Kan Westrom vóór vaststelling van de begroting 2027 een herstelplan aanleveren met streefwaarde, tijdpad, dekkingsbronnen en verdeelconsequenties per gemeente?

ANTW. Aan de raad is geadviseerd om een zienswijze uit te brengen ten aanzien van de begroting 2027. In de zienswijze is opgenomen dat de raad graag inzicht wilt krijgen in hoe de GR Westrom verwacht het weerstandsvermogen weer op peil te brengen (voor de jaren 2027 en 2028) en hoe wordt gestuurd op het voorkomen dat de geïnventariseerde risico's zich voordoen en mocht een risico zich voordoen hoe dit dan wordt opgevangen. In de planning van de begroting is opgenomen dat de GR Westrom op 18 juni 2026 reageert op de zienswijze. Dit is vóór vaststelling van de begroting (op 27 augustus 2026). De reactie vanuit Westrom op de zienswijze zal bovenstaande vraag beantwoorden.

4. De begroting rekent met een risico door het vervallen van compensatie transitievergoeding vanaf juli 2026, maar het UWV meldt op de website dat deze wijziging niet per 1 juli 2026 ingaat. Is deze risicopost nog actueel en wat betekent dit voor de risicoanalyse en het benodigde weerstandsvermogen?
ANTW. Zoals in de begroting aangegeven waren er kabinetsplannen om de compensatie van de transitievergoeding te beperken tot kleine werkgevers. Echter gaan deze regels niet in per 1 juli 2026, hierdoor komt dit risico te vervallen. Om deze reden is deze risicopost niet meer actueel en komt het benodigde weerstandsvermogen lager uit.

5. Artikel 9 lid 5 van de Gemeenschappelijke Regeling Westrom bepaalt dat het bestuur per kwartaal aan de gemeenten rapporteert over de personele en financiële ontwikkeling en voortgang van Westrom. Kan het college toezeggen deze kwartaalrapportages actief en onverkort aan de raad door te geleiden, zeker nu de reserve zo onder druk staat?
ANTW. Het college kan deze kwartaalrapportage aan de raad toezenden.

6. Welke analyse is gemaakt voor wijzigingen in rijksbeleid rond de Wsw-subsidie? Wat gebeurt er bij bijv. 1%, 3% of 5% lagere rijksbijdrage; welk mogelijk nadeel komt bij Leudal?
ANTW. Zoals in de risico paragraaf van de begroting beschreven is rekening gehouden met een wijziging in rijksbeleid waarvoor een bedrag van €0,50 miljoen is opgenomen. Indien een tekort ontstaat zullen de gemeentelijke bijdragen omhoog gaan aangezien de gemeentelijke bijdragen als sluitpost van de begroting dienen.

7. In de ontwerpbegroting staat dat de vaste gemeentelijke bijdrage van € 530.000 een oude huisvestingsbijdrage betreft voor Pand De Hanze, dat deze is verdeeld op basis van inwoneraantallen 2016 en dat deze doorloopt tot 1 april 2028. Kan het college toelichten of deze verdeelsleutel en looptijd contractueel zijn vastgelegd of bestuurlijk zijn afgesproken, en of er nog mogelijkheden zijn tot eerdere beëindiging of herverdeling? Kan het college daarnaast bevestigen dat deze vaste bijdrage na 1 april 2028 volledig vervalt en niet via een andere overhead-, Doon- of gemeentelijke bijdrage terugkomt?
ANTW. Deze afspraken zijn gemaakt tijdens de onderhandelingen en vastgelegd in het onderhandelingsresultaat dat vastgesteld is door het college. Van deze afspraken kan niet afgeweken worden. Deze bijdrage zal per 1 april 2028 geheel komen te vervallen zoals ook opgenomen in het onderhandelingsresultaat, waarbij gemeente Roermond gecompenseerd is voor extra tijdelijke huisvestingslasten na 2028 middels het transitiebudget.

8. De GR Westrom blijft formeel werkgever van de Wsw-medewerkers, terwijl de feitelijke uitvoering sinds 2025 bij Doon ligt. Tegelijk bedient Doon ook andere doelgroepen, zoals beschut werk onder de Participatiewet. Hoe borgt het college dat de Westrom-bijdrage aan Doon uitsluitend ziet op Wsw-taken en dat kosten voor beschut werk of andere Participatiewet-doelgroepen niet via de Westrom-begroting bij de deelnemende gemeenten terechtkomen? Kan het college concrete 'checks' opsommen?
ANTW. In het onderhandelingsresultaat is vastgelegd welke structurele bijdragen geleverd worden aan Westrom (en wordt vervolgens doorbetaald aan Doon):
- Een-op-een doorbetaling van de subsidie Wsw aan Doon
- Een vast bedrag per Wsw-medewerker (ter dekking van het structureel tekort in de Wsw-exploitatie).
- Een vast bedrag voor de huisvestingsbijdragen (tot 1 april 2028)

Dit is ook terug te vinden in de begroting.

Voor andere doelgroepen binnen de Participatiewet kan gemeente Leudal naar wens trajecten inkopen. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst tussen Doon en gemeente Leudal afgesloten. Deze trajecten worden op factuurbasis betaald vanuit het re-integratiebudget.

9. Kan het college meer in brede zin toelichten welke governance, controle en verantwoordingsafspraken tussen Westrom en Doon inmiddels definitief zijn vastgelegd, welke onderdelen nog in ontwikkeling zijn en welke risico's deelnemende gemeenten lopen in het algemeen én mogelijk specifiek, zolang deze uitwerking nog niet volledig is afgerond?
ANTW. De GR Westrom is per 1 januari 2026 gewijzigd. Waarbij de GR is omgevormd naar een bedrijfsvoeringsorganisatie. Als gevolg van deze wijziging beschikt de GR Westrom per 1 januari 2026 nog maar over één bestuur, dat bestaat uit één collegelid per deelnemende gemeente. Momenteel worden de mandaatregeling, reglement van orde, de financiële verordening, het treasurystatuut en de controleverordening aangepast in samenspraak met de juristen van de deelnemende gemeenten.